

Fra ABC til ph.d.

Kortlægning af entreprenørskabsundervisning i det danske uddannelsessystem 2015/2016

IDÉER
UDVIKLING
KORTLÆGNING
INDBLIK UDBREDELSE
ENTREPRENØRSKAB
UDVIKLINGSPOTENTIALE UNGDOMSUDDANNELSERNE
VIDEREGÅENDE UDDANNELSER
FONDEN
UNDERVISNING
GRUNDSKOLEN
INNOVATION
IVÆRKSÆTTERI SKOLER
ENTREPRENØRSKABSUNDERVISNING
FONDEN FOR ENTREPRENØRSKAB
ELEVER AKTIVITETER
KONKURRENCEFORLØB
NYTÆNKNING
UDBREDT



Indholdsfortegnelse

Indledning	1
Grundskolen.....	2
Hvor mange elever har entreprenørskabsundervisning?.....	2
Hvor mange skoler har entreprenørskabsundervisning?.....	3
Ungdomsuddannelserne.....	4
Hvor mange elever har entreprenørskabsundervisning?.....	4
Entreprenørskab fordelt på uddannelsesretninger.....	5
De videregående uddannelser.....	6
Hvor mange studerende møder entreprenørskab i undervisningen?.....	6
Entreprenørskab på de korte, mellemlange og lange videregående uddannelser.....	7
Hele uddannelsessystemet samlet.....	8
Baggrund.....	9



Indledning

Fonden for Entreprenørskab har siden skoleåret 2009/2010 hvert år lavet en kortlægning af entreprenørskabsundervisning i det danske uddannelsessystem. Der er sket en stor udvikling på de syv år, men det er stadig kun lidt over 20 procent af danske elever og studerende, som møder entreprenørskab i undervisningen.

Notatet her viser, hvor udbredt entreprenørskabsundervisning er i henholdsvis grundskolen, ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser i skoleåret 2015/2016. Samtidig vises udviklingen for hvert uddannelsesniveau gennem de seneste syv år, og forskellene på hvor udbredt entreprenørskab er på de forskellige uddannelsesretninger bliver også belyst.

Notatet kan dermed både bruges til at se status quo for entreprenørskabsundervisning i det danske uddannelsessystem, samt til at se udviklingen over de seneste syv år.

Da denne opgørelse er gennemført de seneste syv skoleår er det muligt at sammenholde udviklingen med tidligere skoleår. For yderlige detaljegråd henvises til de tidligere udgivne rapporter "Entreprenørskab fra ABC til ph.d." eller til direkte kontakt til Fonden for Entreprenørskab.

Opgørelsen skal ses som minimumstal og dækker derfor over den entreprenørskabsundervisning, som Fonden for Entreprenørskab kan dokumentere har fundet sted. Der kan altså være aktiviteter, som Fonden ikke har registreret.

Grundskolen

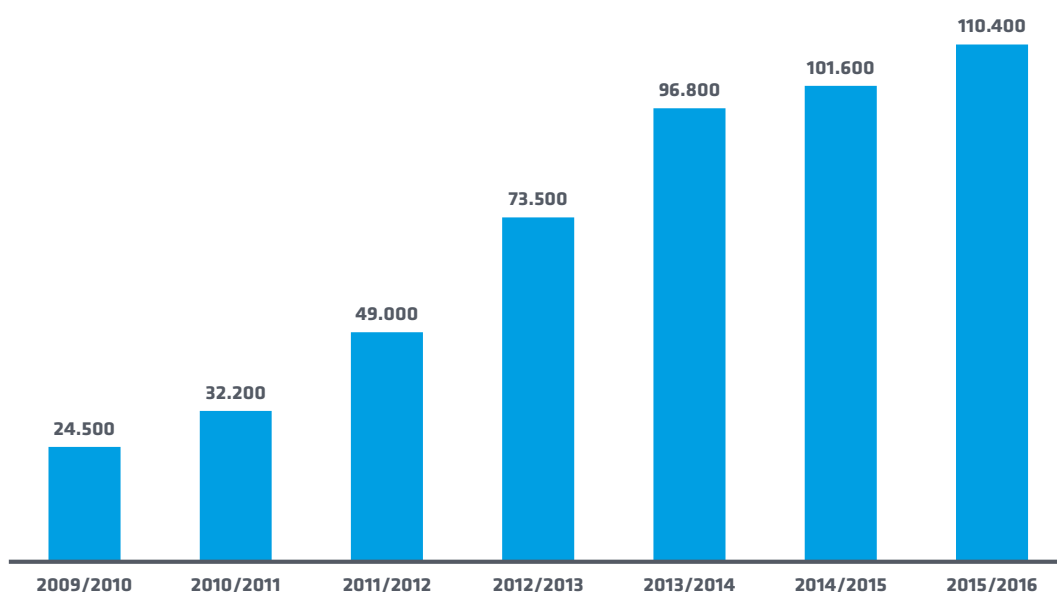
Grundskolen er inde i en spændende udvikling, hvis man ser på entreprenørskabsområdet. Med skolereformen er innovation og entreprenørskab blevet en del af Fælles Mål og derfor noget, som skolerne i stigende grad arbejder med. Det giver sig også udslag på dette års kortlægning, som viser, at for første gang arbejder over halvdelen af landets grundskoler med entreprenørskab.

Nedenfor viser vi udviklingen baseret på antal og andel elever i grundskolen, som modtager entreprenørskabsundervisning, samt et geografisk overblik over andelen af grundskoler, som arbejder med entreprenørskab.

I denne kortlægning bruger vi begrebet grundskole, der dækker over både folkeskoler, privat- og friskoler samt efterskoler.

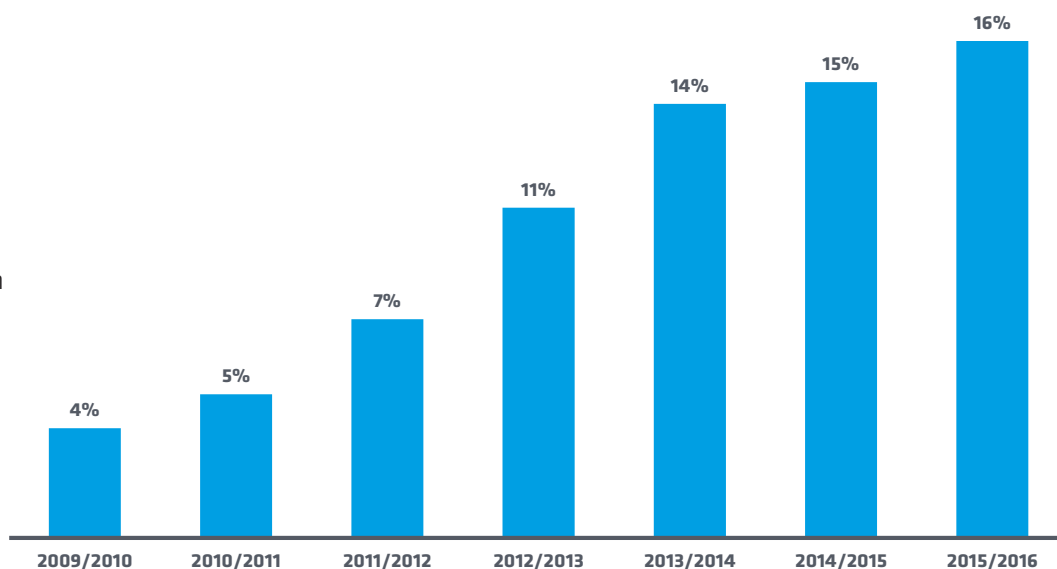
Hvor mange elever har entreprenørskabsundervisning?

I skoleåret 2015/16 har 110.400 elever i grundskolen haft entreprenørskabsundervisning, og det er ca. 9.000 flere end sidste år. I figur 1 ses udviklingen over de seneste syv skoleår.



FIGUR 1: Antallet af entreprenørskabs elever i grundskolen, fra 2009-2016

Andelen af elever, som møder entreprenørskab i undervisningen, er steget igennem de seneste syv skoleår og i skoleåret 2015/16 mødte 16 pct. af alle elever i grundskolen entreprenørskab i undervisningen.



FIGUR 2: Andelen af entreprenørskabs elever i grundskolen, fra 2009-2016

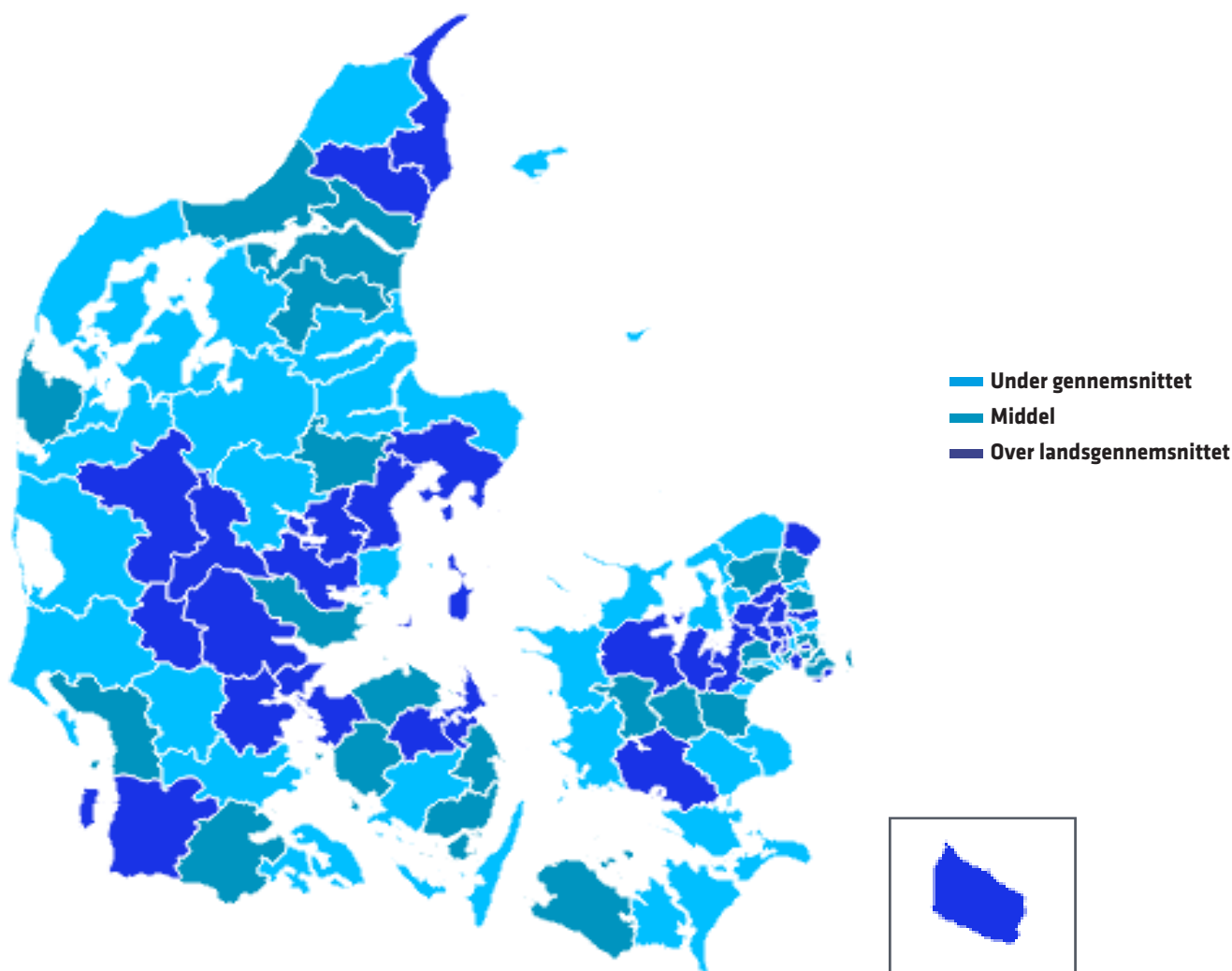
Hvor mange skoler har entreprenørskabsundervisning?

For første gang viser kortlægningen, at over halvdelen af landets grundskoler arbejder med entreprenørskab i undervisningen. Hele 54 pct. af landets grundskoler har haft entreprenørskabsundervisning i skoleåret 2015/2016, og det er en markant fremgang fra året før. Men den positive tendens dækker over store regionale forskelle.

På baggrund af de indsamlede data, som er sket på skole- og kommuneniveau, er det muligt at udregne andelen af skoler i en given kommune, som i større eller mindre grad har stiftet bekendtskab med entreprenørskabsundervisning.

Kortlægningen viser, at 54 pct., svarende til 1.036 af landets samlede antal grundskoler på ca. 1.900, i større eller mindre grad har haft entreprenørskabsundervisning. Dette er ca. 200 skoler flere end i skoleåret 2014/15, hvor den samlede andel af skoler, som havde stiftet bekendtskab med entreprenørskabsundervisning var 44 pct.

Figur 3 viser hvor udbredt entreprenørskabsundervisning er i grundskolerne i de 98 kommuner i skoleåret 2015/16. Se en interaktiv version af kortet på www.fe-ye.dk



FIGUR 3: Udbredelsen af entreprenørskabsundervisning i grundskolerne, 2015/2016

16 pct.

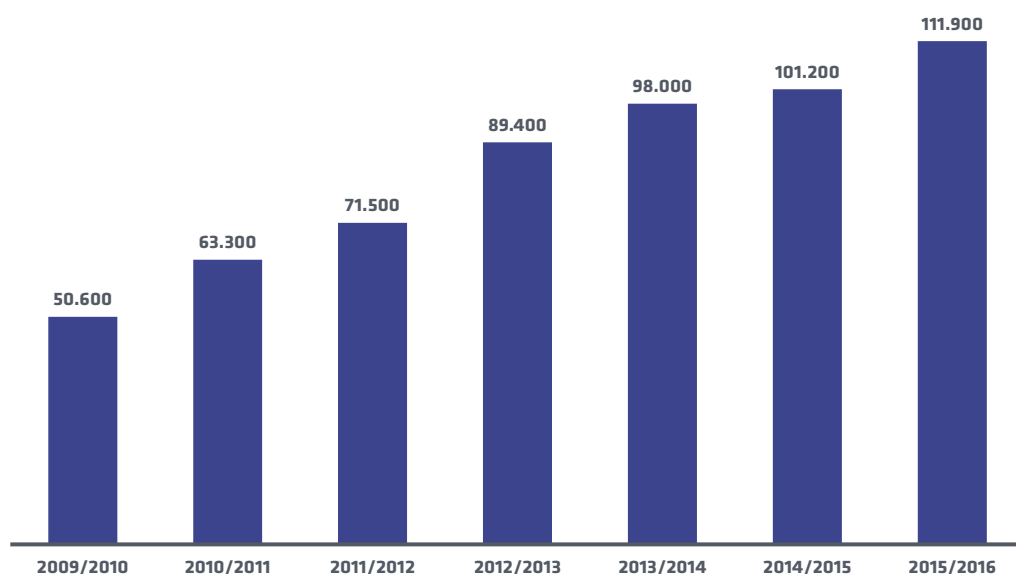
er andelen af elever i grundskolen, der har mødt entreprenørskab i undervisningen i skoleåret 2015/2016

Ungdomsuddannelserne

Entreprenørskabsundervisning er mere udbredt på ungdomsuddannelserne end i grundskolen eller på videregående uddannelser. Samtidig er ungdomsuddannelserne også inde i en positiv udvikling på dette område. Både antallet og andelen af elever på ungdomsuddannelserne, som møder entreprenørskab i undervisningen, er dog steget betragteligt det seneste år.

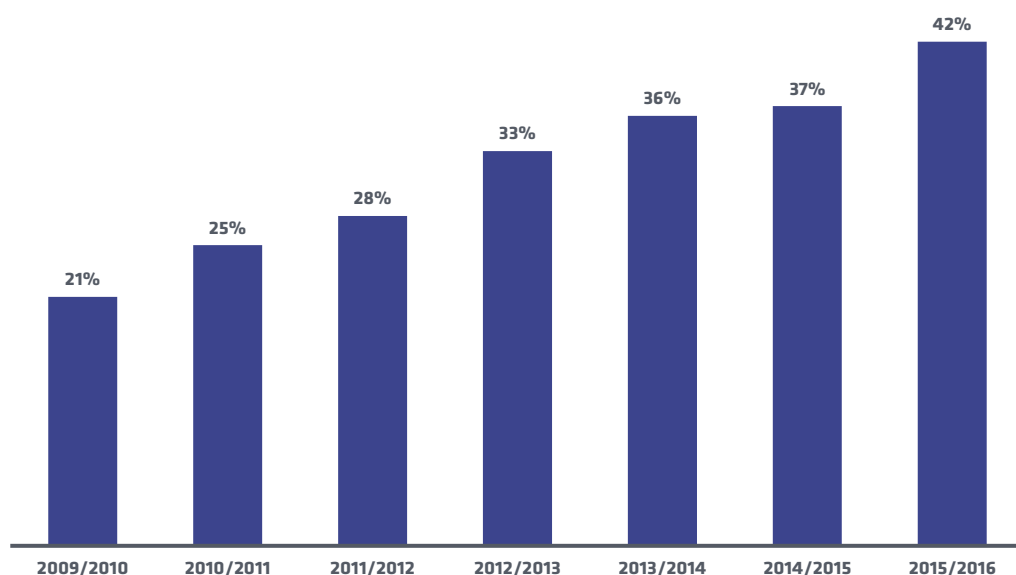
Nedenfor viser vi udviklingen baseret på antal og andel elever i ungdomsuddannelserne, som modtager entreprenørskabsundervisning, samt et overblik over de forskellige uddannelsesretninger og hvor udbredt entreprenørskabsundervisning er på de enkelte retninger.

Hvor mange elever har entreprenørskabsundervisning?



FIGUR 4: Antallet af entreprenørskabs elever på en ungdomsuddannelse fra 2009-2016

I skoleåret 2015/16 har 111.900 elever på en ungdomsuddannelse haft entreprenørskabsundervisning, og det er lidt over 10.000 flere end sidste år. I figur 4 ses udviklingen over de seneste syv skoleår. På syv år er antallet af elever, som møder entreprenørskabsundervisning på en ungdomsuddannelse, mere end fordoblet.



FIGUR 5: Andelen af entreprenørskabs elever på en ungdomsuddannelse fra 2009-2016, pct.

Ungdomsuddannelserne ligger også højt, hvis man ser på, hvor stor en andel af eleverne, der møder entreprenørskab i undervisningen. I skoleåret 2015/16 var det 42 pct. af eleverne, der havde entreprenørskabsundervisning.

42 pct.

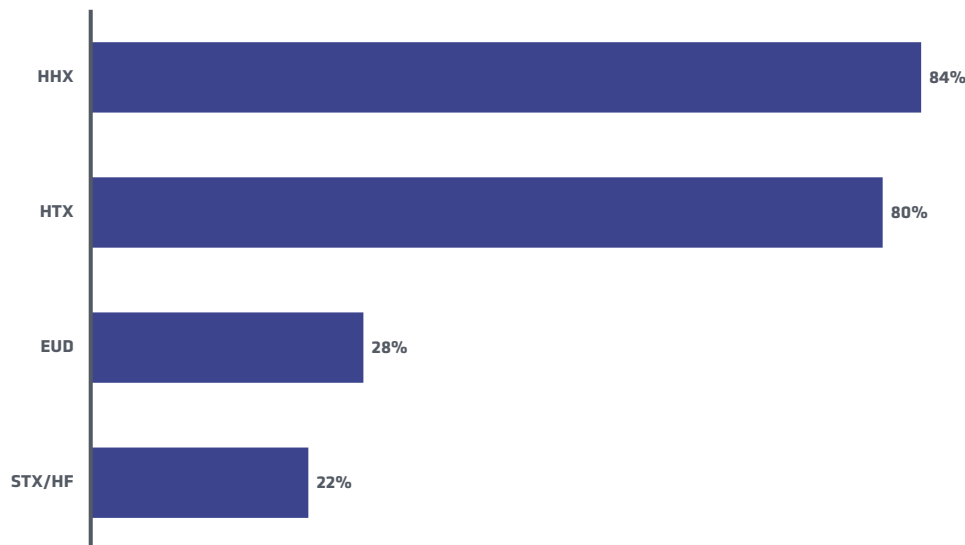
af eleverne på ungdomsuddannelserne havde
entreprenørskabsundervisningen i skoleåret 2015/2016

Entreprenørskab fordelt på uddannelsesretninger

Selv om mange elever på ungdomsuddannelserne møder entreprenørskab i undervisningen, så dækker dette tal dog over store forskelle mellem de forskellige typer af ungdomsuddannelser.

På de erhvervsgymnasiale retninger, HHX og HTX, har ca. 80 pct. af eleverne entreprenørskabsundervisning per år. Dette tal er vedvarende højt, da innovation og entreprenørskab er indlagt i curriculum på visse obligatoriske fag. På den alment gymnasiale retning, STX og HF, er andelen steget fra 18 pct. sidste år til 22 pct. i år, og det er en væsentlig udvikling, da STX/HF er den største uddannelsesretning på ungdomsuddannelserne. På dette område ses der dog stadig et udviklingspotentiale i de kommende skoleår.

På de erhvervsfaglige uddannelser, EUD inkl. EUX, har 28 pct. af eleverne deltaget i innovations- eller entreprenørskabsundervisning i 2015/16. På EUD er der sket en markant fremgang i antallet af elever, som møder entreprenørskab i undervisningen i 2015/2016. Dette skyldes, at entreprenørskab er indskrevet i det nye grundforløb GF1. Se figur 6.



FIGUR 6: Andel entreprenørskabs elever på de forskellige uddannelsesretninger, 2015/16

De videregående uddannelser

De videregående uddannelser spænder over et stort interessefelt og der findes mange forskellige videregående uddannelser i Danmark, men uddannelserne er dog samlet under fem overordnede typer af videregående uddannelser.

Set i denne sammenhæng er det værd at bemærke, at der er stor forskel på, hvor mange studerende der får entreprenørskabsundervisning på de fem typer af videregående uddannelser, men der er også stor forskel på, hvor mange studerende der går på de forskellige typer af uddannelser.

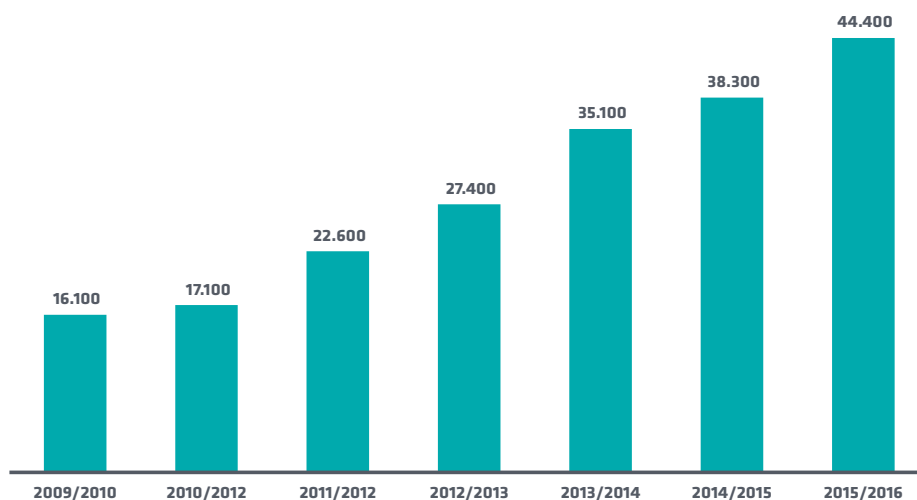
Hvor mange studerende møder entreprenørskab i undervisningen?

Kortlægningen af innovation og entreprenørskab på de videregående uddannelser viser, at 44.400 studerende i skoleåret 2015/16 har deltaget i innovations- og entreprenørskabsundervisning.

Der er sket meget på de videregående uddannelser i løbet af de seneste syv år; fra skoleåret 2009/10 til i dag er der næsten sket en tredobling i antallet af studerende, som modtager innovations- og entreprenørskabsundervisning på de videregående uddannelser.

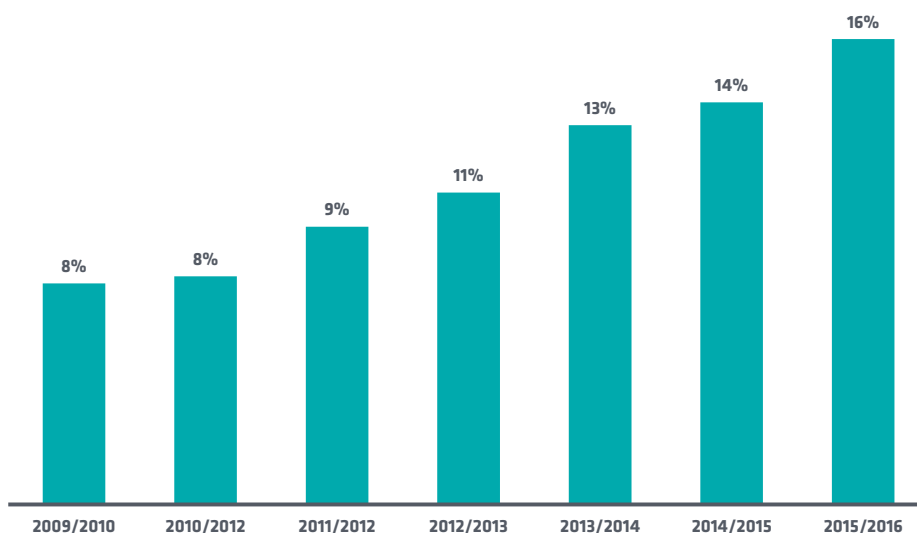
På de videregående uddannelser er det et krav for at indgå i opgørelsen, at kurset/forløbet er ECTS-givende eller obligatorisk for de studerende. I figur 7 ses udviklingen over de seneste syv år.

Selv om antallet af studerende, der har entreprenørskabsundervisning, næsten er tredoblet, er andelen af studerende, der har entreprenørskabsundervisning, kun fordoblet. Det skyldes, at antallet af studerende på de videregående uddannelser er steget ca. 30 pct. i perioden, men antallet af studerende, der har entreprenørskabsundervisning, er ikke steget med tilsvarende hastighed.



FIGUR 7: Antal entreprenørskabsstuderende på de videregående uddannelser 2009-2016

Kortlægningen viser, at 16 pct. af alle studerende havde entreprenørskab som en del af undervisningen i seneste skoleår. Det er en fremgang på 2 pct. point fra sidste år.



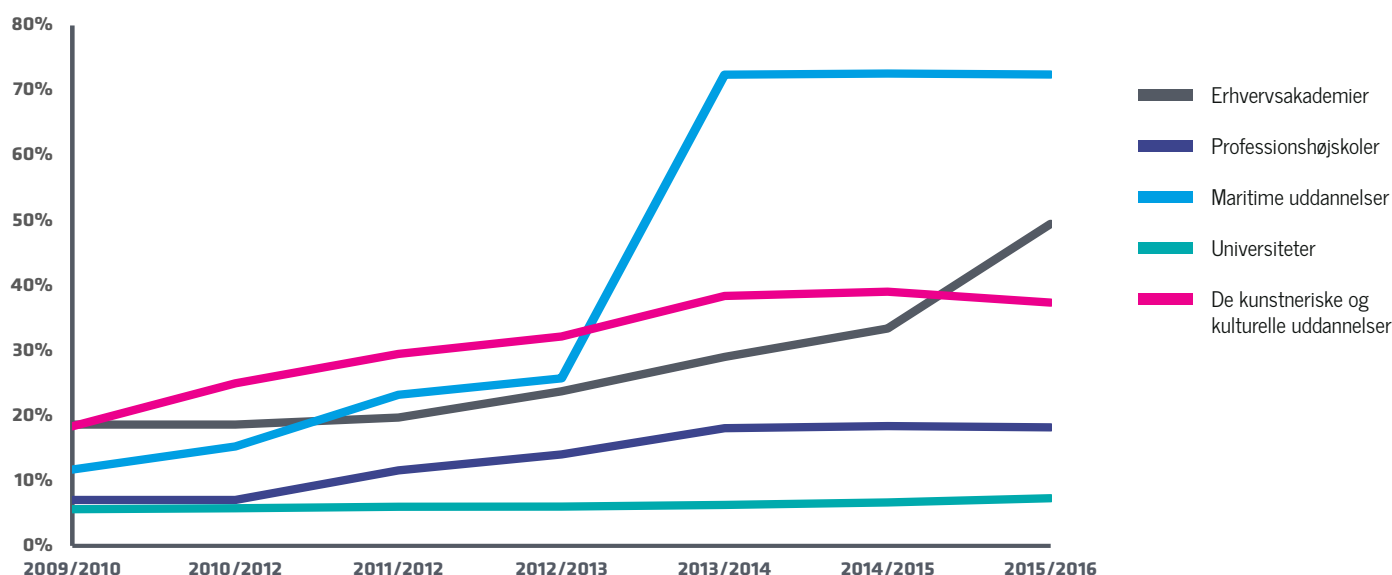
FIGUR 8: Antal entreprenørskabsstuderende på de videregående uddannelser 2009-2016

Entreprenørskab på de korte, mellemlange og lange videregående uddannelser

De videregående uddannelser er opdelt i fem overordnede retninger: erhvervsakademier, professionshøjskoler, maritime uddannelser, kunstneriske/kulturelle uddannelser og universiteter. Ser man på entreprenørskabsundervisning, er der stor forskel på, hvor udbredt det er på de forskellige retninger.

På de korte- og mellemlange videregående uddannelser er entreprenørskabsundervisning langt mere udbredt end på de lange videregående uddannelser. Ser man på udviklingen over de seneste syv år, har der været størst antalsmæssig fremgang på erhvervsakademierne. De maritime uddannelser er dog steget mest, hvis man ser på, hvor stor en andel af de studerende, som møder entreprenørskab på uddannelsen. Dette skyldes, at innovation og entreprenørskab er blevet inkluderet i flere studieordninger som et obligatorisk element.

På universiteterne har der været en lille stigning i både antallet og andelen af studerende der møder entreprenørskab i undervisningen i forhold til sidste år. Andelen er dog ikke steget markant, da der samtidig har været en generel stigning i antallet af studerende på universiteterne. I 2015/2016 møder 7,3 pct. af de studerende entreprenørskab i undervisningen sammenlignet med 6,7 pct. året før.



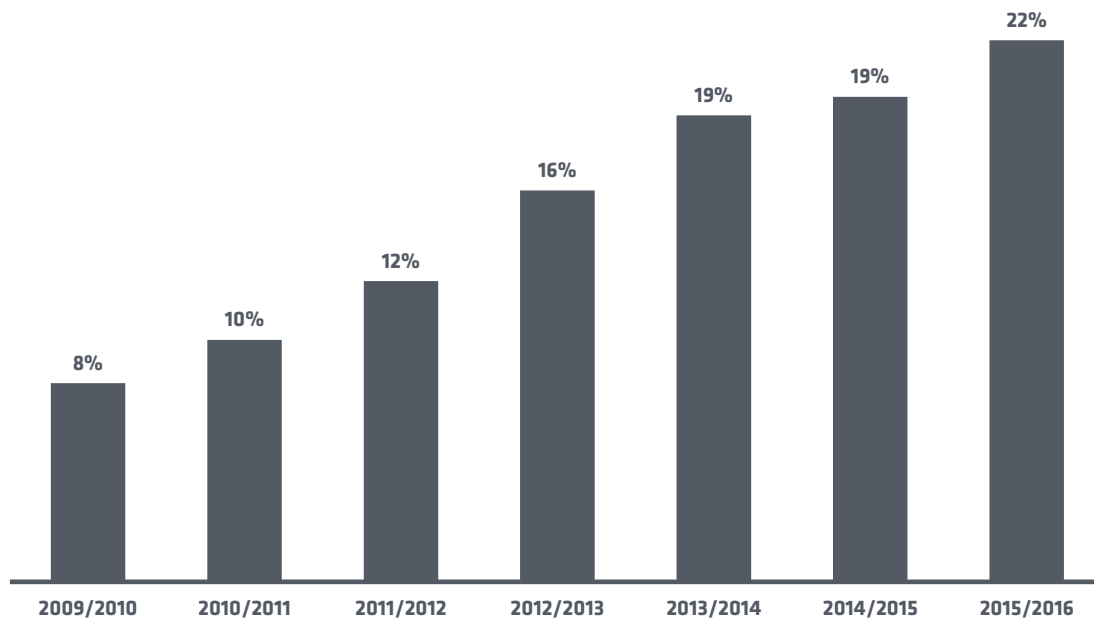
FIGUR 9: Antal entreprenørskabsstuderende på de videregående uddannelser 2009-2016 fordelt på type af videregående uddannelse

16 pct.

af de studerende på en videregående uddannelse havde entreprenørskabsundervisning i skoleåret 2015/2016

Hele uddannelsessystemet samlet

Hvis man ser på hele det danske uddannelsessystem, så viser kortlægningen, at 266.700 elever og studerende har deltaget i innovations- og entreprenørskabsundervisning i skoleåret 2015/16. Det svarer til 22 pct. af alle elever og studerende.



FIGUR 10: Andel af elever og studerende, som modtager entreprenørskabsundervisning, 2009-2016

Entreprenørskabsundervisning er mest udbredt på ungdomsuddannelserne, hvor 42 pct. af alle elever mødte entreprenørskabsundervisning i det seneste skoleår. Til sammenligning er det både 16 pct. af eleverne i grundskolen og af de studerende på videregående uddannelser, der i samme skoleår mødte entreprenørskab som en del af undervisningen.

Skolereformen, som blev indført i 2014, betyder dog, at vi forventer, at antallet og andelen af elever i grundskolen, som møder entreprenørskab, vil stige. Innovation og entreprenørskab er med skolereformen blevet en del af Fælles Mål og dermed blevet noget, som skolerne skal arbejde med – særligt i faget "Håndværk & Design", som undervises på mellemtrinnet.

22 pct.

Mere end 1 ud af 5 elever og studerende har i skoleåret 2015/2016 mødt entreprenørskab i undervisningen

BAGGRUND

Fonden for Entreprenørskab har siden skoleåret 2009/10 årligt kortlagt hvor udbredt entreprenørskabsundervisning er i hele det danske uddannelsessystem.

Kortlægningen skal ses som minimumstal og dækker derfor over den entreprenørskabsundervisning, som Fonden for Entreprenørskab kan dokumentere, har fundet sted. Der kan altså være aktiviteter, som Fonden ikke har registreret.

Kortlægningen bygger bl.a. på følgende:

- Grundskoler som udbyder faget "Håndværk og Design
- Spørgeskemaundersøgelse blandt lærere
- FFE-konkurrenceforløb
- FFE-undervisningsforløb
- Antal udleverede og downloadede FFE-

undervisningsmaterialer

- Antal deltagere i netværket NEIS (Netværket for entreprenørskabsundervisere)
- Særlige undervisningsaktiviteter (regionale projekter, FFE-støttede projekter, øvrige konkurrenceforløb m.m.)
- Obligatoriske fag på de erhvervsgymnasiale uddannelser (HHX og HTX) samt spørgeskemaundersøgelse blandt lærere (STX samt på EUD)

For mere information om metoden, henvises til rapporten fra 2014, som findes på www.ffe-ye.dk.

KONTAKT

For ønsker om interviews eller lignende, kan man kontakte:

Christian Vintergaard
Adm. Direktør
Mail: christian@ffe-ye.dk
Mobil: 28 75 41 91

Berit Bader Ulriksen
Presseansvarlig
Mail: berit@ffe-ye.dk
Mobil: 31 75 34 81

Er der spørgsmål til dataindsamlingen eller databehandlingen, kan man kontakte:

Casper Jørgensen
Projektleder
Mail: casper@ffe-ye.dk

Malene Dahl Nielsen
Analytiker
Mail: malene@ffe-ye.dk